

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel

2006. június 15-16.

**ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI**

02/S-2006

Elnökségi Főigazgatóság

HU

HU

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2006)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2006)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2006

ELNÖKI BESZÉD

AZ EURÓPAI PARLAMENT ELNÖKE, JOSEP BORRELL FONTELLES BESZÉDE

Európai Tanács, 2006. június 15–16., Brüsszel

Tisztelt állam- és kormányfők!

Az Európai Parlament nevében ismét a Tanácshoz fordulok. Ezúttal, az Európai Unió állapota miatti aggodalommal teszem ezt.

Napi szinten az Unió a megszokott kerékvágásban működik. *Business as usual for usual business*. Az Uniót sújtó méretbeli, hatékonysági és legitimitási problémák azonban ma súlyosabbak, mint a Nizza utáni időszakban. Ráadásul ezek a problémák egyre inkább kezdenek hatni egymásra, ami egy folyamatosan megújuló ördögi kört eredményez.

Ennek elismerése nem jelenti azt, hogy áldozatul esnénk az euroszkepticizmus légkörének, sem pedig azt, hogy oly nagyon kedvelnénk a válságokat, Barroso úr!

Az egy évvel ezelőtt kezdődött „mérlegelési időszak” az alkotmányszerződés jövőjével kapcsolatos bármiféle kompromisszum elfogadása nélkül ért véget, és semmilyen B-terv sem született.

A ratifikáció tovább folytatódott, de még Finnországgal együtt sem érte el a 20 országot az aláírók száma, és elismerjük, hogy számos tagállam – valószínűleg több mint 3 –, amelyek még nem ratifikálták az alkotmányszerződést, nem is mutatnak különösebb hajlandóságot arra, hogy ezt megtegyék. Tudjuk azt is, hogy sem Franciaország, sem pedig Hollandia nem fog ismét ugyan arról a szövegről szavazni – sem a két országban tartandó következő választások előtt, sem pedig azok után.

Így tehát a ratifikáció és a felülvizsgálat nehézségei miatt az újratárgyalásra úgy tűnik, hogy várnunk kell.

Következésképpen Önök a mérlegelési időszak meghosszabbítása mellett döntöttek, és a történeteket látva, erre szükség is van. Azonban nem elég pusztán az alkalmas pillanatra várni! A mérlegelést cselekvésnek kell követnie!

A várakozás szükséges, de a cselekvés sürgető.

Az Európai Parlament felismerte, hogy bár szükség van a várakozásra, sürgősen cselekedni is kell.

Várni kell, de nem beláthatatlan ideig.

A tegnap elfogadott állásfoglalásában a Parlament azt kérte, hogy 2007 végéig fogadjanak el egyértelmű javaslatot az alkotmányszerződés jövőjéről, és hogy a következő, 2009-es európai választások előtt szülessen megoldás.

Egyszerre több fronton is szükség van a cselekvésre.

ELNÖKI BESZÉD

Először is, folytatni kell a ratifikációs folyamatot. Másodszor meg kell őrizni az alkotmányszerződésben javasolt intézményi rendszert. Harmadszor pedig ambiciózusabb politikákat kell kidolgozni az intézmények és a rendelkezésünkre álló eszközök segítségével, amíg nincsenek megfelelőbb eszközeink.

Ez utóbbi mindenekelőtt a politikai akarattól függ.

Mit tettünk az elmúlt egy évben?

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Európa-szerte mindannyian egy igen intenzív és eredményes vitafolyamatban vettünk részt a polgárokkal és az intézményekkel között a Bizottság, a Parlament, a kormányok és a nemzeti parlamentek, valamint a civil társadalom vezetésével.

A polgároktól rengeteg, néha egymásnak ellentmondó üzenetet kaptunk, a fővárosokból pedig számos javaslat érkezett, amelyekben azonban nem volt egyetértés.

Hallottuk a félelmeket, amelyek már a francia és holland népszavazások során is megmutatkoztak.

A globalizáció félelmet kelt. Ma – okkal vagy ok nélkül – 47% a globalizációt fenyegetésnek tekinti. Három éven belül azoknak az európaiaknak az aránya, akik a globalizációt lehetőségnek tekintették, 56%-ról 37%-ra csökkent.

Az egymást követő bővítések szintén aggodalmat keltenek. A nemzetközi verseny kiélezett. A szociális védelmi rendszerek veszélyben vannak. A bevándorlás és a népesség előregedése hatalmas kihívásokat jelentenek számunkra. Az energia egyre drágul, az ellátás pedig egyre bizonytalanabb. Az identitások fenyegetve érzik magukat. Nem messze tőlünk vannak olyan térségek, amelyek veszélyes instabilitást mutatnak. A terrorista fenyegetettség pedig ma fokozottabb, mint a Nizzai Szerződés aláírásának idején.

Az alkotmányszerződés intézményi vonatkozásait azonban, amelyek alapvetően a szerződés első részében találhatóak mindeddig nem sok bírálat érte.

Az európaiak számára az jelent csalódást, hogy Európa túlságosan jelen van ott, ahol nem tűnik hasznosnak, és túlságosan hiányzik ott, ahol fellépéseire nagyobb szükség volna.

Az európaiak nem nagyon érzékelik uniójuk előnyeit. Európa kevésbé az előnye, mintsem az általa felvetett problémák vagy az elmaradt megoldásai által van jelen, így továbbra is hatalmas pedagógiai feladatot kell elvégeznünk.

Valójában azonban úgy hiszem, ha összefoglaljuk a polgárokkal folytatott viták eredményeit, akkor a laekeni nyilatkozatot kapjuk.

Minden, amit ez alatt az egyéves mérlegelési időszak alatt mondtunk és hallottunk már ott szerepel a 2001. decemberi laekeni nyilatkozatban, amelyből az alkotmányszerződés kinőtt.

ELNÖKI BESZÉD

Jól példázza ezt egy-két idézet:

„Európának fel kellene vállalnia a felelősségét a globalizáció irányításában.”

Hallottuk azt is, hogy – idézem – „a polgárok több eredményt, konkrét kérdésekre pedig kielégítőbb válaszokat várnak, továbbá azt szeretnék, ha az Unió fontosabb szerepet játszana az igazságügyben és a biztonságban, a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben és a bevándorlási hullám ellenőrzésében”.

„A polgárok ezenkívül eredményeket várnak a foglalkoztatás, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, valamint a gazdasági és társadalmi kohézió területén.”

A probléma nem a kérésekkel van, hanem a válaszokkal; nem a diagnózissal, hanem a terápiával.

Hölgyeim és Uraim!

Az Európai Parlament úgy véli, hogy nem a Nizzai Szerződés a megfelelő eszköz arra, hogy válaszokat adjon a polgárok aggodalmaira és igényeire, és szilárd meggyőződése, hogy intézményi kerete nem teszi lehetővé a bővítési folyamat folytatását.

Nem lehet egy házra további emeleteket úgy ráépíteni, hogy nem figyelünk az alapok szilárdságára. Ennek felismerése nem a bővítés ellenzését jelenti, hanem azt lehetővé tevő feltételek felkutatását.

A bővítések és a befogadóképesség

Valójában az egyik téma, amely ez alatt az egy év alatt a leggyakrabban felmerült a viták során a bővítés volt, ami szorosban kapcsolódik a „befogadóképességhez”, amely szintén napirenden van.

A bővítés és a bővítések, minden nehézségükkel együtt az európai integráció legfőbb eredményei. Spanyolként ezt saját tapasztalatom alapján mondhatom.

A bővítések megerősítik az európai kontinens politikai stabilitását és gazdasági jólétét. Javítják a képességeinket, hogy választ adhassunk a globalizációra, és valóra váltják egy békés eszközökkel egyesített Európa álmát.

Elkerülhetetlen morális kötelesség, hogy magunk mögött hagyjuk Hitler, Sztálin és a dél-európai katonai diktatúrák örökségét.

Mindazonáltal elismerjük, hogy a bővítések, azok közül is a legutóbbi, valamint az ezután következők, növelték sokféleségünket.

Bár az alkotmány jelmondata ez volt: „Egység a sokféleségben”, joggal kérdezhethetjük, hogy mekkora sokféleség egyeztethető még össze egy hatékony unióval.

Európa ma a világ kicsiben. A területek közötti jövedelemkülönbségek egy 1-től 20-ig terjedő skála valamennyi fokát lefedik, és a különböző történelem különböző világlátást és különböző Európáról alkotott képet eredményezett.

ELNÖKI BESZÉD

Ennek következtében egyre nehezebb egyhangúságon alapuló megállapodásokat kötni, és amikor sikerül, akkor is olyan, legkevesbé rossz megállapodások születnek, amelyek több frusztrációt okoznak, mint amennyi megoldást nyújtanak.

Így azok a döntéshozatali eljárások, amelyek nem igazodnak a tagok számához a hatékonyság hiányát eredményezik, és a hatékonyság hiánya a legitimitás elvesztéséhez vezet. Az Unió elveszítheti az eredményei alapján megszerzett legitimitását, és a polgárok végül nem ismerik majd el az Unió cselekvési jogát még ott sem, ahol a hozzáadott érték jelentős.

Egy ponton minden rendszer eléri növekedési képességének határát, amely a változási képességétől függ, hogy a nagyobb méret ne kisebb hatékonyságot eredményezzen.

A Parlament ezért kijelentette, hogy Románia és Bulgária csatlakozása után a Nizzai Szerződés nem teszi lehetővé az Unió további bővítését.

Ez egyel több ok arra, hogy elmozdulás történjen az alkotmányos patthelyzetből, és hogy ezáltal eleget tehesünk a Balkán országainak kínált európai lehetőségeknek.

Intézményi rendszerünket meg kell reformálni, hogy elkerülhessük azt, hogy míg egyre több európai polgár van, egyre kevesebb Európa legyen.

Továbbá azért, hogy az Unió földrajzi bővítése ne gyengítse politikai törekvéseit.

A bővítés és az integráció nem alternatívák, amelyek közül választani kell. Egymást egészítik ki, de ugyanakkor egyensúlyban is kell állniuk. Európa – így vagy úgy – a két folyamat sebessége közötti különbség eredője lesz.

Ne felejtjük el, hogy a polgárok érzékelik az egyensúly hiányát a szüntelenül növekvő méret, az egyre kevésbé világos célok és az igényekhez egyre kevésbé igazodó eszközök között.

Mit kell tehát tennünk?

A ratifikációs folyamat folytatása

Először is folytatni kell a ratifikáció folyamatát.

Az Európai Parlament és a nagy európai politikai pártok arra kérik a Tanácsot, hogy mozdítsa elő a ratifikációs folyamatot azokban az országokban, ahol az még nem zajlott le.

Egy bizonyos ponton be kell majd fejezni a folyamatot, számba kell venni, hogy hányan írták alá a szerződést és ennek megfelelően kell cselekedni.

Az egyhangúságra szükség van, de különbség van aközött, ha két, három, illetve ötnél több vagy kevesebb ország nem írja alá a szerződést.

ELNÖKI BESZÉD

A átfogó elkötelezettség és az alkotmány szerződés intézményi rendszerének megőrzése

Az Európai Parlament továbbra is ellenzi a tervezet átfogó kötelezettségvállalásainak elaprózott alkalmazását, és úgy véli, hogy a javasolt intézményi rendszert tiszteletben kellene tartani.

A Parlament örömmel osztja a Bizottság azon véleményét, amely szerint Nizza nem elegendő. Önök közül is sokan így gondolkodnak, és a legfontosabb európai politikai pártok vezetői is ezt erősítették meg.

Az alkotmány szerződés nem pusztán az európai politika globális eszményét támogatók egy mindent magában foglaló szövegben kifejezett esztétikai szeszélye.

Abból a meggyőződésből fakad, hogy a Nizzai Szerződés „nem nyújt életképes alapot az európai integráció folytatásához”. Az alkotmány szerződés egyik nagy előrelépése éppen ennek a megreformálása. Rendkívül nehéz lenne egy eltérő intézményi rendszerről egyhangú megállapodásra jutni. Ezért fontos a szerződés ezen részének megőrzése függetlenül attól, milyen egyéb módosítások válnak szükségessé.

A tervek Európája és Európa terve

Mindaddig pedig a hatályban lévő szerződésekben kínált eszközökkel kell többet és jobbat alkotnunk.

Kétségtelenül érezhetővé kell tenni az európai politikák pozitív hatásait. A polgárok az eredményeken keresztül értékelik az intézményeket. Azonban, ahogy azt Strasbourgban Barroso elnök úr is elismerte, a tervek Európája nem helyettesítheti az európai tervet.

Lehetséges többet és jobbat létrehozni azzal, ami jelenleg rendelkezésünkre áll? Kétségkívül. Az európai gazdaságpolitikák elégtelen összehangolása, Európa gyenge szereplése a világban, valamint a politikai és igazságügyi együttműködés se nem technikai, se nem intézményi probléma, hanem pusztán a politikai akarat hiányának köszönhető. Ezen pedig semmiféle szöveggel nem lehet változtatni, még akkor sem, ha azt éppen alkotmánynak hívják.

A politikai akarat hiánya különösen a bevándorlás kérdésében szembetűnő, ami szintén napirenden szerepel.

Engedjék meg, hogy szomorú aktualitása és az Európai Parlamentben e témának szentelt különleges figyelem miatt néhány észrevételt fűzzek e kérdéshez.

Bevándorlás: hét évvel Tampere után

Korunk egyik nagy társadalmi kihívása a bevándorlás. Ha hatással kívánunk lenni a globalizációra, mindenek előtt Afrikában, ez lesz a legfontosabb prioritásunk.

ELNÖKI BESZÉD

Hét évvel Tampere után azonban a közös migrációs politika négy szempontja közül csupán egyetlen területen értünk el valódi eredményeket: az illegális bevándorlás elleni küzdelemben.

A többi terület: a legális bevándorlás, a harmadik országokkal folytatott együttműködés és a bevándorlók befogadása terén alig, vagy egyáltalán nem léptünk előre. Az egyhangúság szabálya hátráltatja a döntéshozatalt.

A politikai akarat végrehajtásához eszközökre van szükség. Ez pedig a Tanácsban a minősített többséggel történő szavazást és az EK-Szerződés 67. cikkében említett „áthidaló záradék” révén, a Parlamenttel folytatott együttdöntési eljárást jelenti.

A migrációs politikát nem lehet a fejlesztési politikától elszigetelten kezelni. Fellépéseinknek a származási országokkal folytatott partnerségen kell alapulniuk különösen szubszaharai Afrika tekintetében. Többet és jobbat kell nyújtanunk, de több közös felelősséget is kell elvárunk – ahogyan az a Cotonou-i Megállapodásban már megállapításra került –, ha nem elnyomás révén akarjuk megfékezni az illegális bevándorlást.

Most a biztonság és igazságügy területén jelentkező két olyan konkrét problémáról szeretnék beszélni, amelyek esetében nem „sürgető a várakozás”, hanem „sürgető a cselekvés”.

Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés

Ismételten a kormányközi módszerek azok, amelyek megbénítanak minket, és ezt mindenki felismeri. Az alkotmány szerződés előírja e harmadik pillér közösségi szintre hozását.

A hatályos szerződésekben pedig már rendelkezésünkre áll az olyan áthidaló intézkedések rendszere (ez EU-Szerződés 42. cikke), amelyek révén áttérhetnénk a közösségi módszerre. Ez nagyobb gyorsaságot és hatékonyságot, illetve jobb demokratikus ellenőrzést is jelent. A Parlament már régóta szorgalmazza e lehetőség kiaknázását.

Örvendetes, hogy ezt számos tagállam és a Bizottság is támogatja. Önöket is erre kérem, mivel nem az alkotmány szerződés részleges megelőlegezéséről van szó, hanem a már meglévő eljárások alkalmazásáról.

PNR-ről (utasnyilvántartási adatállomány) szóló ítélet

Az Európai Parlament kérésére, a légi utasok személyes adatainak az amerikai hatóságok részére való továbbításáról szóló tanácsi és bizottsági határozat megsemmisítéséről szóló bírósági döntés nyomán kialakult új helyzet lojális együttműködést kíván intézményeinktől.

Ahogyan azt már láthattuk, ha nincs ilyen lojális együttműködés, a bíróságok megsemmisítik határozatainkat, aminek következményeit a polgárok, vagy az Unió tekintélye fizeti.

Ez a helyzet elkerülhető lett volna, ha alkalmazzák az első és a harmadik pillér közötti áthidaló intézkedést, amelyre már korábban utaltam.

ELNÖKI BESZÉD

A Tanácsnak és a Bizottságnak most meg kellene hozniuk azokat a határozatokat, amelyekre sürgető voltak miatt szükség van, de a Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak együtt kell működni a következő szakaszban, azaz a 2007 novemberét követően a tagállamokkal kötendő végleges megállapodás során. Nem kerüljük a polgárok alapvető jogaihoz kapcsolódó vitákat, és nem is térünk ki az elől a szerep elől, amelyet a Parlamentnek egy ilyen érzékeny téma kapcsán vállalnia kell.

E lojális együttműködés lehetővé tette, hogy az angol elnökség alatt, az együttdöntésnek köszönhetően rekordidő alatt összetett megállapodás szülessen a hírközlési adatok megőrzéséről.

A Tanács kötelezettséget vállalt arra, hogy az adatok védelméről szóló kerethatározatot késedelem nélkül elfogadja – eme ígértét nem váltotta be.

Remélem, hogy a Tanács elfogadja e kerethatározatot, illetve ezzel párhuzamosan a PNR-ről szóló határozatot.

*** Ugyancsak remélem, hogy az Alapjogi Ügynökség, amelynek létrehozását 2003-ban Önök kezdeményezték, beváltja a hozzáfűzött reményeket. A Parlament sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok ellenzik az Ügynökség harmadik pillérben végzett tevékenységét.

Sajnálom, hogy az Ügynökséggel kapcsolatos témát törölték a mai napirendből.

Végül néhány gondolat az interparlamentáris dinamika módszeréről és az említendő dátumokhoz kapcsolódó történelmi forrásokhoz történő jelképes visszatéréséről.

A parlamenti dinamika

Az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közötti együttműködés rengeteget fejlődött. Többek között olyan parlamenti dinamikát hoztunk létre, amely elősegíti a mérlegelést, ösztönzi a cselekvést és megerősíti Uniónk legitimitását.

Ennek próbája volt a szimbolikus Európa napon az osztrák elnökség szervezésében május 8–9-én megrendezett interparlamentáris találkozó.

E találkozóra a finn elnökség alatt is sor kerül, és ugyancsak közösen szervezzük majd a 2008-as találkozót, amikor a pénzügyi tervek felülvizsgálatára kerül sor, különösen az EU saját forrásai tekintetében.

Az alkotmány szerződésben szükségesnek ítélt mindennemű változtatásnak figyelembe kell vennie e parlamenti dimenziót. Már elmúlt a kormányok között folyó zárt ülések ideje. Az európai integráció nem folytatódhat a polgárok nélkül, azaz a parlamentek nagyobb bevonása nélkül. Tapasztalataink egyik nagy tanulsága ez.

Ebből a szempontból az Európai Parlament támogatja az osztrák elnökség javaslatát, amelynek értelmében átláthatóvá kell tenni a Tanács, mint jogalkotó szerv tanácskozásait.

ELNÖKI BESZÉD

Remélem, egyetértésre jutnak e témában!

Vissza Mesinába?

Az elkövetkezendő időszak telis-tele van jelképes évfordulókkal, amelyeket szeretnénk kihasználni: a Római Szerződés aláírása után 50 évvel, 2007 az amszterdami Európai Tanács tizedik évfordulója, amely az első sikertelen kísérlet volt intézményeink megreformálására.

Azonban, mint láthatják, nem csak dicsőséges évfordulók lesznek.

A Bizottság messzebb kíván menni, egészen Mesináig, és a Római Szerződés után fél évszázaddal az alapító atyák nyomait keresnék.

1955-ben Mesina bizonyosan az európai védelmi közösség kudarcának ellenszere volt, de nem csak a közös piacról szólt.

A dokumentum, újraolvasva, meglepően mély politikai ambíciókról ad tanúbizonyságot.

Már akkor javaslatot tettek egy közös energiapolitikára, és szó volt a szociálpolitikák összehangolásáról, valamint a munkaidőről szóló közös szabályokról, amely utóbbival kapcsolatban néhány napja mostani minisztereink sem tudtak dűlőre jutni.

A jelenlegi helyzetben elfogadnánk az akkori hatok javaslatait? Ne azért emlékezzünk Mesinára, hogy kevesebbel is beérjük, mint 50 éve. Az Unió értékeinek és célkitűzéseinek meghatározására már a kezünkben van az Önök által elfogadott alkotmány szerződés.

Egy újabb nyilatkozat vajon megerősítené-e ezeket, vagy újrafogalmazásuk megkísérlése révén egy új és nehéz tárgyalás kezdetét jelentené olyan kérdések feszegetésével, amelyek lezárása egykor oly sokba került?

Végezetül Paul-Henri Spaakot idézném, aki híres *Combats inachevés* (Befejezetlen csaták) című emlékirataiban a következőket írta: „Amikor nehézségek merültek fel, közös meggyőződéseinkből elővettük a megoldásukhoz szükséges képzelőerőt”.

Vajon elegendő közös meggyőződésünk van-e nekünk, 25-öknek, és hamarosan 27-eknek? Rendelkezünk-e az aktuális problémák megoldásához szükséges képzelőerővel?

Elképzeltető, hogy a gondot nem a szöveg, hanem a szövegösszefüggés jelenti.

Ne ürügyként használjuk fel ezeket az összefüggéseket! Bármilyenek legyenek is a szövegek, amelyekkel kapcsolatban majd egyetértésre jutunk, értéküket csak az általuk tükrözött meggyőzések és az alkalmazásukhoz szükséges politikai akarat révén nyerik el.

Köszönöm a figyelmüket!